

En fremtid i fattigdom

- Nye perspektiver på børnefattigdom i Danmark 3.0.

August 2024

DREYERSFOND

Rapporten er udarbejdet med støtte fra Dreyers Fond

Indholdsfortegnelse

1. Resumé	5
2. Introduktion	8
3. Population af børn	9
4. Metode – kort gennemgang	11
5. Resultater	14
6. Litteraturliste	24
7. Bilag	25

Forord

I Danmark er vi vant til at tale om børnefattigdom som et øjebliksbillede af den økonomiske situation i børns familier. Dermed udelades vigtig information om en række sociale faktorer, der præger børns barndom, og som – lige så vel som økonomiske faktorer – har betydning for børnene langt ind i fremtiden.

Derfor anbefalede Ekspertudvalget for fattigdom – der i 2013 udgav en omfangsrig rapport om fattigdom i Danmark – at opgørelsen af de økonomiske øjebliksbilleder suppleres af en række sociale indikatorer. Udvalget foreslog bl.a. at opgøre forældrenes uddannelsesniveau og arbejdsmarkedsstatus for børn, der vokser op i fattigdom.

I efteråret 2022 præsenterede vi i Kraka en ny, udvidet opgørelse af børnefattigdom, der både tager højde for familiernes økonomiske situation her og nu, men også for børns risiko for at leve i fattigdom i fremtiden. Vi kalder dette for en holistisk opgørelse af børnefattigdom. Denne opgørelse samt vores første resultater fremlagde vi i rapporten ”En fremtid i fattigdom – Nye perspektiver på børnefattigdom i Danmark”.

I denne analyse opdaterer vi hovedresultaterne fra vores rapport med nye resultater for 2022. Vi fremlægger også nye resultater, der ikke fremgik af rapporten, men som følger af vores kontinuerlige arbejde med datagrundlaget bag vores holistiske opgørelse af børnefattigdom.

Formålet med denne analyse er at udvide og oplyse den eksisterende debat om børnefattigdom. Det gør vi dels ved at sætte fokus på forekomsten af en række ikke-økonomiske indikatorer blandt børn i udsatte positioner og dels ved at belyse børns risiko for fremtidig fattigdom.

Den holistiske opgørelse af børnefattigdom er tiltænkt at komplementere, og ikke erstatte, øvrige mål for økonomisk fattigdom. Vi håber, at vores arbejde kan bidrage til en debat om, hvordan vi kan anvende alternative opgørelser til at belyse udsatte børn.

Vi takker for hjælp fra følgegruppen bestående af Jørgen Søndergaard fra VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd samt Ulrik Beck og Thomas Wilken fra Kraka. Derudover skal der lyde en tak til Ida Nordin Christensen og Mathias Lindholm Rasmussen, studenter i Kraka.

Mest af alt takker vi vores gode samarbejdspartner Red Barnet, der har givet os kyndig sparring undervejs, samt Dreyers Fond, der har finansieret vores arbejde med en ny holistisk opgørelse af børnefattigdom i en treårig periode. Kraka er afsender af denne analyse og garant for, at analysen lever op til vores vanlige krav om høj faglig kvalitet og uvildighed.

God læselyst
Peter Mogensen, direktør i Kraka

kraka

1. Resumé

Børn i fattigdom har en høj forekomst af en række sociale indikatorer

Højt elevfravær, mange underretninger og forældre m. ubetinget straf

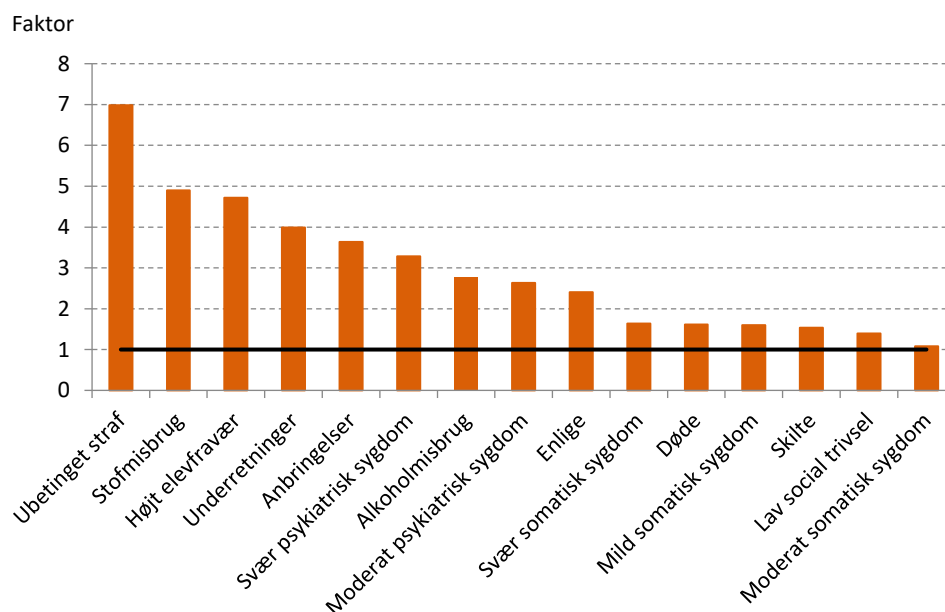
Forekomsten af sociale indikatorer for børn i fattigdom

Mange børn, der vokser op i fattigdom, vokser op i et miljø, som er udfordret på mere end blot økonomi. Det viser vi i denne analyse, hvor vi bl.a. har opgjort den relative forekomst af en lang række sociale indikatorer, som viser at børn i fattigdom ofte vokser op med et markant højere antal ikke-økonomiske sociale indikatorer end alle andre børn.

Analysen undersøger forekomsten af en lang række sociale indikatorer. Fx forekommer højt elevfravær ca. fire gange så ofte blandt børn, der lever i fattigdom. De har fire gange så ofte mindst én forælder, der er registreret med en ubetinget dom, og antallet af underretninger på børn i fattigdom er ca. tre gange højere end blandt alle andre børn.

Den relative forekomst af en social indikator mellem børn, der vokser op i fattigdom, og alle andre børn, kalder vi en faktor, jf. figur 1. En faktor på fire betyder, at forekomsten af en social indikator er fire gange så høj blandt børn i fattigdom som blandt alle andre børn.

Figur 1 Relativ forekomst af sociale indikatorer blandt børn i fattigdom, 2022

Anm.: En faktor på fire betyder, at forekomsten af en social indikator er fire gange så høj blandt børn i fattigdom end blandt alle andre børn. Forekomsten af de sociale faktorer opgøres over hele barnets levetid. De sociale indikatorer er registreret på børnenes forældre med undtagelse af højt elevfravær, underretninger, anbringelser og lav social trivsel.

Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Hele 23 pct. af børn i fattigdom har fx højt elevfravær

Bag hver faktor er der forskel på, hvor ofte den sociale indikator er registreret hos børn eller deres forældre. Fx er hele 23 pct. af alle børn i fattigdom registreret med højt elevfravær mod ca. 5 pct. af alle andre børn, mens 5 pct. af børnene i fattigdom har mindst én forælder med en ubetinget dom, mod lidt over 1 pct. blandt alle andre børn. Begge sociale indikatorer

har derfor en faktor på omkring fire. Derudover er ca. en tredjedel af alle børn i fattigdom registreret med mindst en underretning, mens det gælder ca. 10 pct. af alle andre børn.

Økonomiske afsavn kan have betydning for trivsel, indkomst og uddannelse

Økonomiske afsavn blandt børn kan have stor betydning for børns trivsel, adgang til fællesskaber og for deres livsmuligheder på sigt. Børn, der har levet i fattigdom, opnår både lavere indkomst og færre års uddannelse som voksne sammenlignet med børn, der ikke vokser op i fattigdom.¹

Sociale indikatorer kan have samme betydning

Men udover de økonomiske afsavn, viser vi med vores analyse, at børn, der vokser op i fattigdom, ligeledes vokser op med en række ikke-økonomiske sociale problemer, der også må forventes at påvirke deres trivsel og adgang til fællesskaber. Vi ved også, at der er en stærk sammenhæng mellem en lang række sociale indikatorer og børns fremtidige indkomst- og uddannelsesniveau.²

I 2022 introducere vi en ny opgørelse af børnefattigdom

Disse resultater er blot nogle blandt mange nye resultater i denne analyse, hvor vi opdaterer resultaterne fra rapporten "En fremtid i fattigdom – Nye perspektiver på børnefattigdom i Danmark", som Kraka offentliggjorde i efteråret 2022. Resultaterne fra rapporten opdateres i denne analyse med data for 2022, som er det senest tilgængelige år. Vi fremlægger også nye resultater, der ikke fremgik af rapporten, men som følger af vores kontinuerlige arbejde med det store datagrundlag bag den holistiske opgørelse af børnefattigdom.

I rapporten præsenterede vi bl.a. en ny, udvidet opgørelse af børnefattigdom, der både tager højde for familiernes økonomiske situation her og nu samt for børns risiko for at leve i fattigdom i fremtiden. Dette kalder vi den holistiske opgørelse af børnefattigdom.

Denne opgørelse af børnefattigdom sætter fokus på en ny gruppe af udsatte børn, der er karakteriseret ved enten at vokse op i fattigdom, eller ved at vokse op på grænsen til fattigdom og samtidig have en høj risiko for at leve i fattigdom som voksne. Denne risiko er beregnet på baggrund af en række sociale og økonomiske indikatorer, der præger børns opvækst – bl.a. nogle af de indikatorer, der fremgår af figur 1. Vi uddyber metoden bag risikoberegningen senere i denne analyse.

Nedenfor fremgår en række resultater fra årets opdatering:

Færre udsatte børn i 2022

- Antallet af udsatte børn er faldet med 6.800 børn mellem 2021 og 2022 fra 68.100 børn i 2021 til 61.200 børn i 2022. Det skyldes hovedsageligt, at 6.600 færre børn lever i fattigdom i 2022 end i 2021.

Flere fattige børn, færre børn på grænsen til fattigdom m. høj risiko

- I 2022 er der 1.100 flere udsatte børn end i 2015. Det skyldes alene, at der er 3.700 flere børn, der lever i fattigdom i 2022 end i 2015, mens antallet af børn, der lever på grænsen til fattigdom, og som samtidig har en høj risiko for fremtidig fattigdom, er faldet næsten kontinuerligt siden 2015.

Samme risiko for børn i og på grænsen til fattigdom

- I 2022 har børn, der er vokset op på grænsen til fattigdom, samme risiko for fremtidig fattigdom, som børn, der er vokset op i fattigdom. Risikoen er for begge grupper ca. 15 pct. Blandt børn, der hverken vokser op i fattigdom eller på grænsen til fattigdom, er den gennemsnitlige risiko ca. 6 pct.

Vigtigt med fokus på børn på grænsen til fattigdom

Specielt det sidste resultat mener vi bringer nye indsigter med sig. I dag opgøres børnefattigdom alene ud fra økonomiske forhold i børns familier. Vil man supplere denne opgørelsesmetode med en vurdering af, om børnene kommer til at have en fremtid i fattigdom, kan

¹ Se Lesner (2018).

² Se Kraka (2022).

der altså være god grund til også at rette fokus mod de 51.800 børn, der lever på grænsen til fattigdom i 2022.

**Definition: Børn i
fattigdom og børn
på grænsen til
fattigdom**

Med "børn der lever i fattigdom" henviser vi til de børn, der ifølge Danmarks Statistiks definition lever i relativ økonomisk fattigdom. Kort fortalt vokser børn op i relativ fattigdom, hvis børnenes husstand har en disponibel indkomst på under 50 pct. af medianindkomsten i samfundet. Vi anvender lignende kriterier til at definere antallet af børn på grænsen til fattigdom. Disse børn vokser op i en husstand med en disponibel indkomst på mellem 50 og 60 pct. af medianindkomsten i samfundet.

2. Introduktion

Kraka udkom i 2022 med en rapport om børnefattigdom

I efteråret 2022 offentliggjorde Kraka rapporten "En fremtid i fattigdom – Nye perspektiver på børnefattigdom i Danmark" (fremover: Rapporten). Her præsenterede vi en ny, udvidet opgørelse af børnefattigdom, hvis primære formål var at supplere det mest anvendte mål for børnefattigdom – Danmarks Statistiks mål for relativ økonomisk fattigdom – så det også tog højde for børns risiko for at leve i fattigdom som voksne. Denne nye opgørelse kalder vi for den holistiske opgørelse af børnefattigdom.

Definition af udsatte børn

I rapporten definerede vi en ny gruppe af udsatte børn. Disse børn er karakteriseret ved enten at vokse op i relativ økonomisk fattigdom eller ved at vokse op på grænsen til fattigdom og samtidigt have en høj risiko for at leve i fattigdom som voksne. I rapporten fokuserede vi på perioden 2015-2020.

Her fremgik en ny, holistisk opgørelse af børnefattigdom

Børns risiko for at leve i fattigdom som voksne beregnede vi ud fra en række sociale indikatorer, der præger børns opvækst. De sociale indikatorer er fx, om børns forældre er registreret med en psykiatrisk diagnose, en ubetinget dom eller lignende. Dermed inkorporerer vores nye holistiske opgørelse en række sociale indikatorer, der normalt bliver set bort fra, når børnefattigdom opgøres i Danmark.

Vi opdaterer med de nyeste data for 2022

I denne analyse opdaterer vi rapportens resultater med tal for 2022 og fremlægger nye resultater, der ikke fremgik af rapporten, som følger af vores kontinuerlige arbejde med det store datagrundlag bag den holistiske opgørelse af børnefattigdom.

Oversigt over indhold i denne analyse

Denne analyse er opbygget som følger: Først opsummerer vi de forskellige populationer af børn, som vi beskriver igennem analysen. Derefter opsummerer vi metoden bag vores holistiske opgørelse af børnefattigdom, hvilket gerne skulle sikre, at analysen kan læses uafhængigt af rapporten. Til sidst præsenterer vi resultaterne for 2022.

3. Populationer af børn

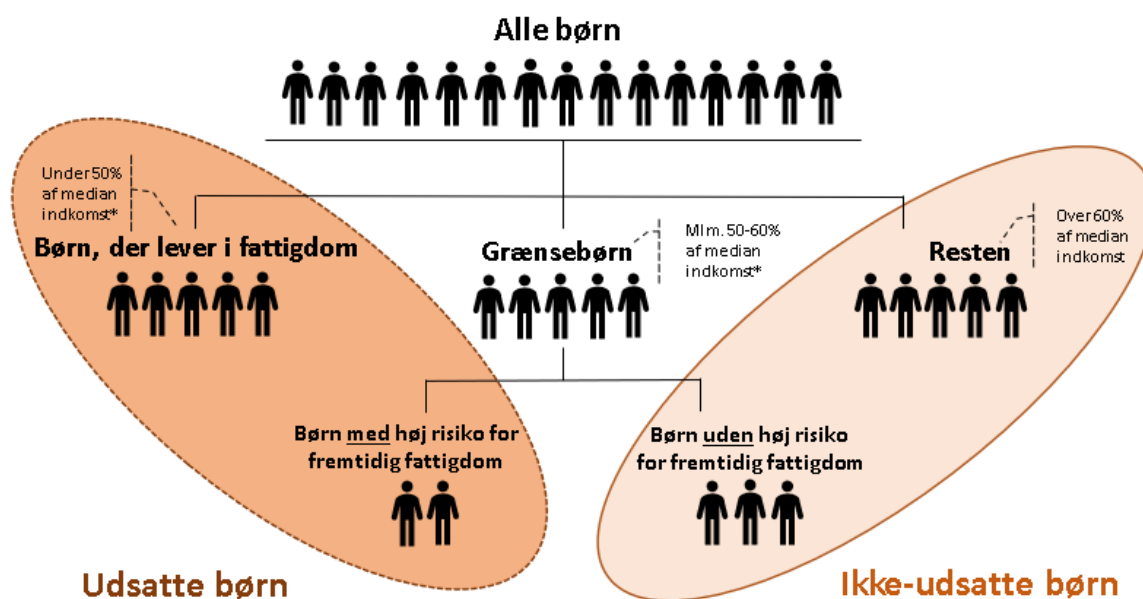
Gennemgang af børnepopulationer

Vi omtaler en række forskellige grupper af børn i denne analyse, som fremgår af figur 2. Grupperne er dannet med udgangspunkt i en grundpopulation bestående af alle børn i Danmark i et givent år.³

Vi inddeler børnene i tre grupper

Først inddeles grundpopulationen af børn i tre grupper: "Børn, der lever i fattigdom", "grænsebørn" og "resten".⁴ Denne inddeling foregår efter et indkomstkriterium, hvor vi anvender familiernes husstandsækvivalerede disponible indkomst i det pågældende år (herfra: disponibel indkomst).

Figur 2 Oversigt over forskellige populationer af børn i denne analyse

Anm.: Antallet af børn i figuren er ikke proportionalt med antallet af børn i hver gruppe. Fx er der langt flere ikke-udsatte børn end udsatte børn. Antallet af børn i hver gruppe præsenteres løbende i denne analyse.

* Der indgår ligeledes et formuekriterium for, om børn defineres som børn, der lever i fattigdom, eller som børn, der lever på grænsen til fattigdom. Dette uddybes i vores rapport: https://kraka.dk/analyse/15600_udsatte_boern_gaar_under_radaren_naar_vi_diskuterer_fattigdom.

Kilde: Kraka pba. Danmarks Statistik.

³ Der er dog enkelte børn, der ikke indgår i denne gruppe, bl.a. på grund af manglende oplysninger, skiftende forældre i løbet af barndommen mv., der betyder, at der ikke er tilstrækkelige informationer om børnene og deres forældre.

⁴ Grænsebørn omtales igennem rapporten også som "børn, der vokser op på grænsen til fattigdom".

Fattige børn: under 50 pct. af medianindkomsten

Udtrykket "børn, der lever i fattigdom" refererer til de børn, der lever i relativ økonomisk fattigdom (fremover: fattigdom) ifølge Danmarks Statistik (fremover: DST).⁵ Det vil sige børn, der kort fortalt bor i en husstand med en samlet disponibel indkomst, der er lavere end 50 pct. af medianindkomsten i samfundet.⁶

Grænsebørn: 50-60 pct. af medianindkomsten

Grænsebørn er børn, der lever på grænsen til DST's relative fattigdomsmål. Denne grænse er fastsat som en disponibel indkomst på mellem 50 og 60 pct. af medianindkomsten i samfundet. "Resten" er de børn, hvis husstand tjener over 60 pct. af medianindkomsten i det pågældende år.

Risiko for fattigdom estimeres pba. sociale indikatorer

Risikoen for, at grænsebørn som 25-årige lever i fattigdom og samtidig ikke har færdiggjort en ungdomsuddannelse,⁷ estimerer vi pba. en række sociale indikatorer, der beskriver forholdene under barnets opvækst. Vha. det enkelte barns risiko for fremtidig fattigdom deles grænsebørnene op i hhv. grænsebørn med og uden høj risiko. Hvordan vi beregner denne risiko, og hvad det vil sige at have "høj risiko", uddyber vi i afsnit 4.

Udsatte børn består af fattige og grænse- børn m. høj risiko

Endelig danner vi en population af børn i udsatte positioner. Denne gruppe kalder vi udsatte børn. Gruppen består dels af børn, der lever i fattigdom, og dels af grænsebørn med høj risiko for fattigdom som voksne.⁸ Gruppen af udsatte børn er dermed en udvidelse af DST's opgørelse af relativ økonomisk fattigdom.

Ikke-udsatte børn: over 60 pct. af medianindkomsten

Gruppen af "ikke-udsatte" børn består af børn i familier med indkomster over 60 pct. af medianindkomsten i samfundet ("resten") samt grænsebørn uden høj risiko for fattigdom som voksne.

Figur 2 giver oversblik over de tre populationer

Disse forskellige populationer af børn bliver anvendt igennem denne analyse. Bliver læseren i tvivl om, hvordan de enkelte populationer er defineret, opfordrer vi til at vende tilbage til figur 2 undervejs.

⁵ Se: Danmarks Statistik (2018).

⁶ Der indgår ligeledes et formuekriterium for, om børn defineres som børn, der lever i fattigdom, eller som børn, der lever på grænsen til fattigdom. Dette uddybes i vores rapport: <https://kraka.dk/analyse/15600-udsatte-boern-gaar-under-raderen-naar-vi-diskuterer-fattigdom>.

⁷ I denne analyse estimerer vi en risiko for, om grænsebørn lever i fattigdom og samtidig ikke har færdiggjort en ungdomsuddannelse som 25-årige. I resten af analysen vil vi dog referere til denne risiko som: "risikoen for at børn lever i fattigdom som voksne".

⁸ Termerne børn i udsatte positioner og udsatte børn defineres i andre sammenhænge anderledes, se fx Ottosen m.fl. (2018).

4. Metode – kort gennemgang

Kriterier for den holistiske fattigdomsopgørelse

Vores holistiske opgørelse af børnefattigdom identificerer gruppen af udsatte børn, jf. afsnit 3. Et barn indgår i gruppen af udsatte børn, hvis ét af de følgende to kriterier er opfyldt:

- Barnet lever i relativ økonomisk fattigdom ifølge Danmarks Statistik.
- Barnet lever på grænsen til relativ fattigdom og har samtidig høj risiko for både at leve i fattigdom og ikke have færdiggjort en ungdomsuddannelse som 25-årig⁹.

Kompliceret at beregne risiko for fremtidig fattigdom

Om barnet lever i relativ økonomisk fattigdom, eller på grænsen til relativ økonomisk fattigdom, kan direkte opgøres pba. data fra Danmarks Statistiks (DST) registre.¹⁰ Det er dog mere kompliceret at vurdere, om et barn har en høj risiko for at leve i fattigdom som voksen. Risikoen er vurderet gennem et omfattende dataarbejde nærmere beskrevet i det følgende.

Risiko for fremtidig fattigdom estimeres pba. 1995-årgangen

Først anvender vi en statistisk model til at finde sammenhængen mellem en række sociale indikatorer i børns opvækst, og om børn lever i fattigdom som 25-årige. Sammenhængen er beregnet for børn født i år 1995, som netop er 25 år i 2020. De sociale indikatorer er fx forældrenes indkomst, tilknytning til arbejdsmarkedet, eller om mindst én af barnets forældre er registreret med en psykisk sygdom. En samlet liste over de sociale indikatorer kan findes i bilag 1.

... og overføres til børn ml. 0 og 17 år i 2015-2022

Disse sammenhænge, mellem sociale indikatorer i barndommen og risiko for fattigdom som voksen, overfører vi til de børn, der var mellem 0 og 17 år i årene 2015-2022, og som levede på grænsen til fattigdom. På den måde kan metoden bruges til at vurdere et enkelt barns samlede risiko for at leve i fattigdom som voksen på baggrund af barnets individuelle sociale indikatorer og de estimerede sammenhænge.¹¹ Et eksempel fremgår af figur 3 nedenfor. Betydningen, som vores model tillægger hver enkel social indikator, er ikke et udtryk for en kausal sammenhæng. Mange indikatorer, som vi ikke har med i estimeringen, kan påvirke både de sociale indikatorer samt risikoen for, at barnet får et liv i fattigdom som voksen. Er barnet fx født med et svært handicap, kan det både have betydning for forældrenes indkomst og for barnets risiko for at få et liv i fattigdom som voksen.

Risiko for fattigdom baseres på mere end økonomi

Et centralt valg i metoden er, at der skal mere end økonomiske forhold til for at blive inkluderet i gruppen af udsatte børn, hvis børn ikke vokser op i fattigdom, men i stedet vokser op på grænsen til fattigdom. I resultaterne bliver et barn karakteriseret som udsat, hvis det vokser op i fattigdom, eller hvis det vokser op på grænsen til fattigdom, og barnets risiko for at leve i fattigdom som voksen er over 20 pct. Det svarer ca. til tre gange risikoen for, at et tilfældigt barn fra årgang 1995 levede i fattigdom i 2020.

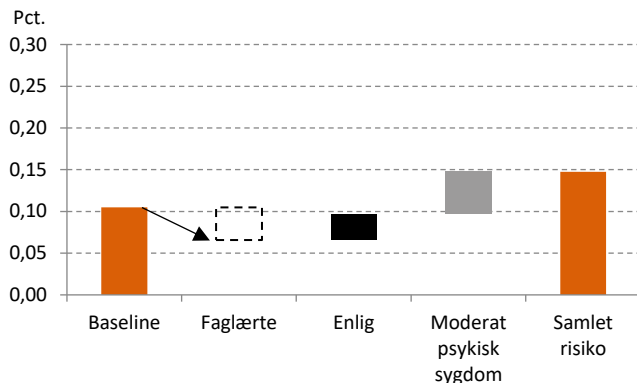
⁹ I denne analyse estimerer vi en risiko for, om grænsebørn lever i fattigdom og samtidig ikke har færdiggjort en ungdomsuddannelse som 25-årige. I resten af analysen vil vi dog referere til denne risiko som: "risikoen for at børn lever i fattigdom som voksne".

¹⁰ I analysen omtaler vi den relative økonomiske fattigdom som fattigdom.

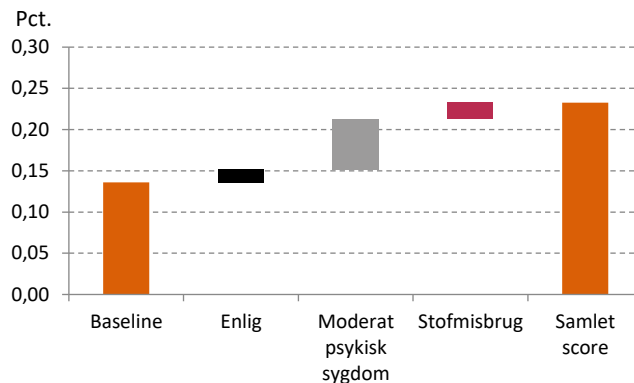
¹¹ I rapporten fra 2022 kaldte vi den samlede risiko for "samlet score".

Figur 3 Eksempler på opgørelse af børns risiko for at leve i fattigdom som voksne

Figur 3.a Eksempel 1

Figur 3.b Eksempel 2

Anm.: Figuren viser to eksempler på, hvordan vi beregner børns risiko (samlet risiko) for at leve i fattigdom som voksne. Baseline er et udtryk for et barn, hvis forældres højeste uddannelsesniveau er ufaglært, og som samtidig ligger placeret midt i fordelingen på en lang række af vores kontinuerte indikatorer, som fx forældrenes indkomst og formue. Ingen binære sociale indikatorer er inkluderet i vores baseline.

Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Én social indikator kan ikke alene medføre høj risiko

Vores valg af grænse på 20 pct. medfører, at der ikke er én social indikator, der alene kan medføre, at et barn kategoriseres som værende et udsat barn. Bliver et barn defineret som et udsat barn, sker det altså på baggrund af et samspil mellem flere sociale indikatorer.

Barometeret beskriver de udsatte børn

I resultatafsnittet (se afsnit 5) anvender vi vores holistiske opgørelse af børnefattigdom til at konstruere et børnefattigdomsbarometer. I barometeret sammenligner vi fx forekomsten af de sociale indikatorer blandt udsatte børn og ikke-udsatte børn. De sociale indikatorer, vi anvender til hhv. at beregne børnenes risiko for at leve i fattigdom som voksne og til at beskrive gruppen af udsatte børn i vores børnefattigdomsbarometer, fremgår af bilag 1.

Indikatorer indgår både i udvælgelsen og beskrivelsen af de udsatte børn

Vi anvender flere af de samme sociale indikatorer til at inkludere børn i gruppen af udsatte børn og til at beskrive denne gruppe af børn efterfølgende. Vurderer vi, at en social indikator har stor betydning for, om et barn lever i fattigdom som voksen, vil forekomsten af denne sociale indikator derfor naturligt være højere end andre sociale indikatorer i gruppen af udsatte børn.

Det skyldes konstruktionen af fattigdomsopgørelsen

Dette følger af måden vores holistiske opgørelse af børnefattigdom er konstrueret på. Opgørelsen fanger nemlig netop de børn, som har sociale indikatorer, der hænger sammen med at leve i fattigdom som voksen. Derfor er det naturligt, at forekomsten af disse indikatorer, fx om mindst én af barnets forældre er registeret med en ubetinget straf, er relativt høj blandt de udsatte børn.

Vores opgørelse er ét bud på en holistisk opgørelse af børnefattigdom

Vi vil understrege, at vores holistiske opgørelse af børnefattigdom blot er ét bud på en alternativ opgørelse, og at denne kunne have været udformet på mange forskellige måder. Vi kunne have valgt andre sociale indikatorer, alternative (indkomst-)grænser, estimationsmetoder, mv.

... som sætter fokus på grænsebørnene og deres risiko

Vi mener ikke, at vores opgørelse er den eneste relevante holistiske opgørelse af børnefattigdom, men vores resultater viser vigtigheden af en holistisk tilgang til børnefattigdom. Vi håber, at opgørelsen kan være med til at sætte fokus på at opgøre børns risiko for fremtidig fattigdom i tråd med anbefalingerne fra Ekspertudvalget for fattigdom.¹²

Se rapporten fra 2022 for grundig metodegennemgang

For en mere grundig gennemgang af metoden bag vores holistiske opgørelse af børnefattigdom, og for andre opgørelser af fattigdom, henvises til vores rapport "En fremtid i fattigdom – Nye perspektiver på børnefattigdom i Danmark".¹³ I rapporten indgår afsnit, der beskriver vores tanker om valg af grænse, hvorfor vi estimerer risikoen for, at børn skal have en høj risiko for *både* at leve i fattigdom og samtidig ikke have en ungdomsuddannelse mm.

¹² Se: <https://www.ft.dk/samling/20121/almde/sou/bilag/263/1257640.pdf>.

¹³ Se: <https://kraka.dk/analyse/15600-udsatte-boern-gaar-under-radaren-naar-vi-diskuterer-fattigdom>.

5. Resultater

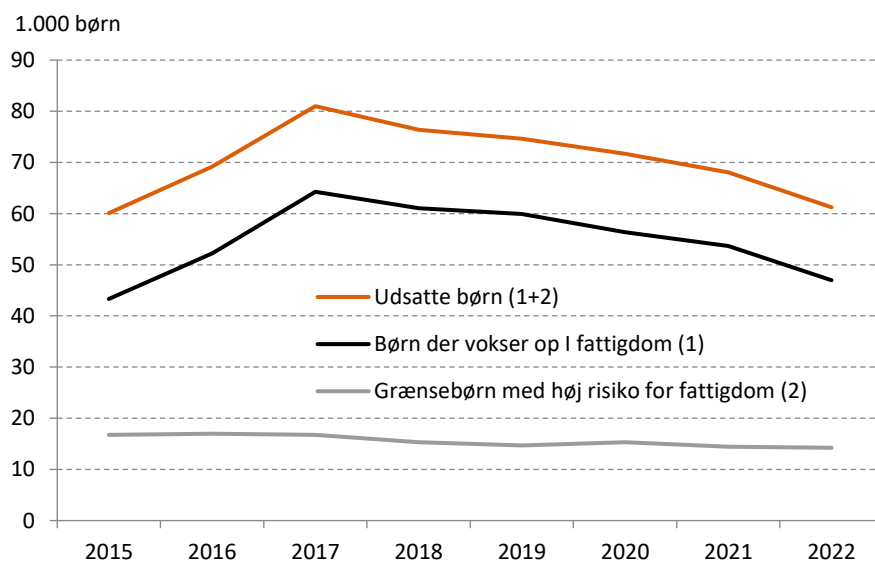
6.800 færre udsatte børn i 2022 end i 2021, antallet er ...

... faldet fem år i træk, men der er stadig flere udsatte børn end i 2015

Antallet af udsatte børn er faldet med 6.800 børn fra 68.100 børn i 2021 til 61.200 børn i 2022, jf. figur 4. Dette fald er især drevet af, at 6.600 færre børn lever i fattigdom i 2022 end i 2021, svarende til et fald på 12,4 pct. Antallet af børn, der vokser op på grænsen til fattigdom og som samtidig har høj risiko for at ende i fattigdom, er faldet beskedent med godt 200 børn fra 14.400 til 14.200, svarende til et fald på 1,5 pct.

Udviklingen i antallet af udsatte børn fortsætter dermed den nedadgående trend siden 2017. I 2022 er der dog stadig 1.100 flere udsatte børn end i 2015. Det skyldes alene, at der i 2022 er 3.700 flere børn, der lever i fattigdom, end i 2015, idet antallet af grænsebørn med høj risiko for fattigdom er faldet næsten kontinuerligt siden 2015 og i dag ligger på det laveste niveau i hele den opgjorte periode.

Figur 4 Udviklingen i antallet af udsatte børn 2015-2022

Anm.: Børn, der vokser op i fattigdom, er børn, hvis forældre har en disponibel indkomst under 50 pct. af medianindkomsten. Disse børn kan både være med og uden høj risiko for fattigdom som voksne. Grænsebørn med høj risiko for fattigdom, er børn, der dels vokser på grænsen til fattigdom og dels har en høj estimeret risiko for fattigdom som voksne. Udsatte børn er summen af børn, der vokser op i fattigdom og grænsebørn med høj risiko for fattigdom.

Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Der er flere børn i fattigdom i 2022 end i 2015

At antallet af børn, der lever i fattigdom, er steget hen over perioden kan i høj grad føres tilbage til den markante stigning fra 2015 til 2017, der bl.a. var drevet af indførelsen af kon-tanthjælpsloftet og integrationsydelsen.¹⁴

¹⁴ Se fx Caspersens (2018).

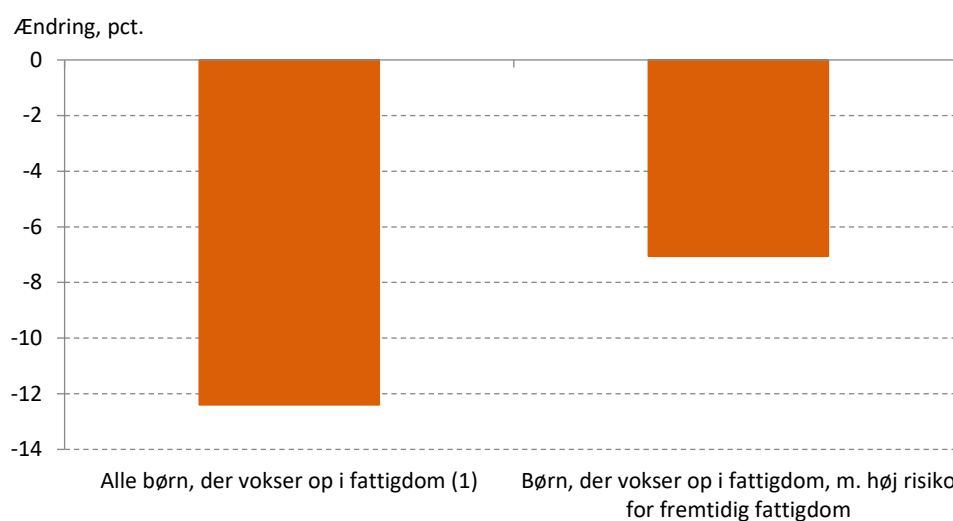
Udsatte børn er blevet en mere social udsat gruppe

Det er positivt, at gruppen af udsatte børn er blevet mindre i 2022. Det er dog i højere grad de børn, der ikke har høj risiko for fremtidig fattigdom, der har forladt gruppen af udsatte børn i 2022. Det fremkommer bl.a., hvis vi ser nærmere på børn, der vokser op i fattigdom, som udgør den største del af de udsatte børn.

Mindre fald i gruppen af børn med høj risiko for fremtidig fattigdom

Fra 2021 til 2022 er antallet af børn, der lever i fattigdom faldet med 12,4 pct., men blandt de børn i fattigdom, der også har en høj risiko for fremtidig fattigdom, er der i samme periode kun sket et fald på 7,1 pct., jf. figur 5. Dette resultat tyder på, at børn med sociale problemer i højere grad har risiko for også at befinde sig i fattigdom det efterfølgende år. I 2022 var der ca. 12.000 børn, der levede i fattigdom og som samtidig havde en høj risiko for fremtidig fattigdom.

Figur 5 Udviklingen i antallet af børn i fattigdom og grænsebørn m. høj risiko for fremtidig fattigdom, fra 2021 til 2022

Anm.: Børn, der vokser op i fattigdom, er børn, hvis forældre har en disponibel indkomst under 50 pct. af medianindkomsten. Børn, der vokser op i fattigdom og samtidig har en høj risiko for fattigdom, er en delmængde af alle børn, der vokser op i fattigdom. Høj risiko er her defineret på samme måde (>20 pct.), som i afsnit 4.

Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Vi beskriver populationen af udsatte børn i 2022

I den næste del af dette afsnit fokuserer vi på, hvad der karakteriserer de udsatte børn. Vi har et særligt fokus på incidensen af sociale indikatorer, og hvordan gruppen af udsatte børn adskiller sig fra ikke-udsatte børn.

Fokus på binære sociale indikatorer

Vi fokuserer alene på de binære sociale indikatorer, dvs. indikatorer man enten er registreret med eller ikke er registreret med – som fx en forælder med svær psykisk sygdom. Det skyldes bl.a., at disse indikatorer er defineret klart og dermed er lette at sammenligne. Det betyder samtidig, at fx indkomst og uddannelse ikke indgår som indikatorer, selvom de kan have betydning for, om børn kommer til at leve i fattigdom som voksne.

Vi inkluderer indikatorer, der er knyttet til børnene

Vi inkluderer både indikatorer, der er registreret på forældrene, og indikatorer, der er registreret på børnene. Fx medtager vi i dette afsnit indikatorer for om børnene har lav social trivsel, og om børnene er blevet anbragt uden for hjemmet. Nogle af disse indikatorer betragter vi som udfaldsvariable af en socialt belastet barndom, hvorfor de alene indgår i de kommende opgørelser, men ikke når vi beregner børns risiko for at leve i fattigdom som voksne.¹⁵

Stor social forskel blandt de udsatte og ikke-udsatte børn

Vores holistiske opgørelse af børnefattigdom bruges til at konstruere et børnefattigdomsbarometer, som viser antallet af udsatte og ikke-udsatte børn i Danmark. Børnefattigdomsbarometeret for 2022 viser, at der er markante forskelle på de udsatte børn og de ikke-udsatte børn: Andelen af børn, der er registreret med mindst én social indikator, er 70 pct. højere blandt de udsatte børn. Andelen af udsatte børn med mindst tre indikatorer er over tre gange så høj, og andelen af udsatte børn med mindst fem indikatorer er knap fem gange højere end blandt ikke-udsatte børn, jf. tabel 1.

Tabel 1 Børnefattigdomsbarometer, 2022

	Fattige børn	Grænsebørn m. høj risiko	Udsatte børn	Ikke-udsatte børn
	-----Antal-----			
	47.000	14.000	61.000	1.066.000
	-----Pct.-----			
Mindst én social indikator	77,3	97,7	82,0	48,1
Mindst tre sociale indikatorer	31,6	70,8	40,7	13,1
Mindst fem sociale indikatorer	9,0	28,8	13,6	2,8

Anm.: Barometeret viser antallet af børn i Danmark i 2022, afrundet til nærmeste tusinder, der er hhv. udsatte og ikke-udsatte. Udsatte børn dækker over børn, der enten lever i fattigdom eller grænsebørn med høj risiko for at leve i fattigdom som voksne. Et barn registreres med en social indikator, hvis barnets forældre (og i enkelte tilfælde barnet selv) har været registreret med en social indikator mindst én gang i løbet af barnets liv. I opgørelsen af antallet af sociale indikatorer har vi medtaget følgende binære sociale indikatorer: død, enlig, skilt, alkoholmisbrug, stofmisbrug, psykisk sygdom (moderat), psykisk sygdom (svær), somatisk sygdom (mild), somatisk sygdom (moderat), somatisk sygdom (svær), ubetinget straf, anbringelser, underretninger, lav social trivsel og højt elevfravær. Der indgår også andre sociale variable i fattigdomsopgørelsen, herunder etnicitet, uddannelse og forældrenes alder. Bemærk, at der for lav social trivsel og højt elevfravær kun er oplysninger for børn, der hhv. går i grundskolen i skoleårene 2014/2015-2020/2021 og 2010/2011-2020/2021.

Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Både fattige og grænsebørn har mange indikatorer

Ser man nærmere på de to grupper af børn, der tilsammen udgør de udsatte børn, så viser barometeret, at der både blandt børn, der vokser op i fattigdom og blandt grænsebørn med høj risiko for fremtidig fattigdom, er en langt højere forekomst af sociale indikatorer end blandt de ikke-udsatte børn.

Over tre en halv gange flere fattige børn med fem sociale indikatorer

Blandt børn, der lever i fattigdom, vokser 77,3 pct. op med mindst én social indikator, mens det samme kun gør sig gældende for 48,1 pct. af de ikke-udsatte børn. Andelen med mindst tre indikatorer er næsten to en halv gange så høj, og andelen med mindst fem sociale indikatorer er over tre gange så høj blandt børn, der vokser op i fattigdom sammenholdt med ikke-udsatte børn.

Grænsebørn m. høj risiko har ekstraordinært mange sociale indikatorer

Sammenligner man i stedet de 14.200 grænsebørn med høj risiko for fattigdom med ikke-udsatte børn, så er andelen af børn med mindst én, tre og fem indikatorer markant højere blandt grænsebørnene med høj risiko for fattigdom. Fx er andelen af børn med mindst fem sociale indikatorer godt 10 gange så høj blandt denne gruppe af børn sammenlignet med de ikke-udsatte børn.

¹⁵ Se tabel 3 i bilag 1 for overblik over variabelanvendelse.

Bl.a. en høj forekomst af ubetingede domme og psykiatriske diagnoser

Blandt disse 14.200 børn lever hele 56 pct. med mindst én forælder, der er registreret med en moderat psykiatrisk diagnose, og 18 pct. har mindst én forælder med en ubetinget dom. Derudover er der modtaget mindst én underretning på 56 pct. af disse børn. Det indikerer, at denne gruppe af børn i meget høj grad lever i udsatte positioner.

Disse børn er også udvalgt pba. blandt andet sociale indikatorer

At disse andele er så meget højere blandt denne gruppe af børn både sammenlignet med de ikke-udsatte børn og med børn, der vokser op i fattigdom, skyldes, at denne gruppe af børn er dannet netop på baggrund af de sociale forhold, som de vokser op i. For at blive kategoriseret som værende et grænsebarn med en høj risiko for fattigdom, skal man netop have en høj risiko for fattigdom, og denne risiko bliver bl.a. opgjort på baggrund af de sociale indikatorer, som vi opgør i barometeret. Relativt til 2021-analyseopdateringen har der ikke været den store udvikling at spore med hensyn til de sociale indikatorer på tværs af grupperne.

Udsatte børn vokser op i miljøer med sociale problemer

Samlet set er der altså klare tegn på, at de udsatte børn vokser op i miljøer, hvor der er en større grad af sociale problemer. Det samme billede viser sig, når vi ser på incidensen af de enkelte sociale indikatorer. Fx har godt 8 pct. af de udsatte børn en forælder, der har modtaget en ubetinget straf, jf. figur 6.a. Til sammenligning gælder dette kun for godt 1,1 pct. af de ikke-udsatte børn.

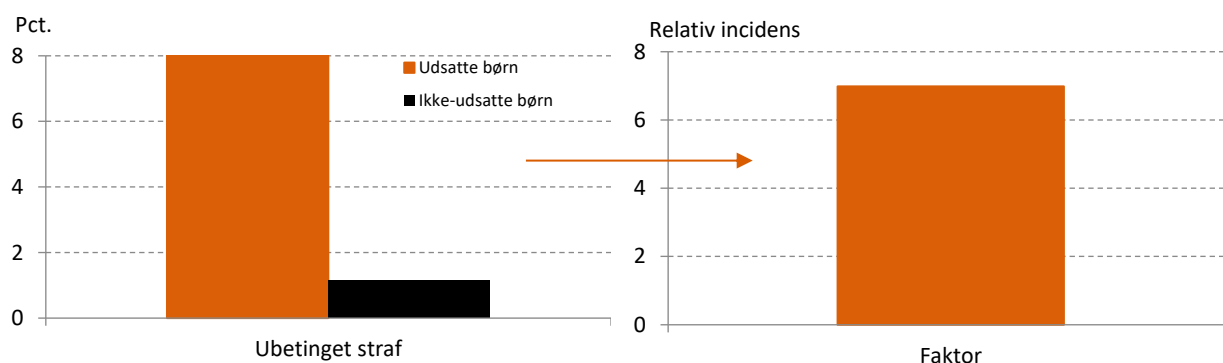
Syv gange højere incidens af ubet. domme svarer til en faktor på syv

Det betyder, at der er syv gange højere incidens af ubetinget straf blandt gruppen af udsatte børn i forhold til de ikke-udsatte børn, jf. figur 6.b. Den relative incidens omtaler vi fremover som en *faktor*. Hvis en faktor er større end én, indikerer det, at der er en større andel i gruppen af udsatte børn, der er registreret med en social indikator, relativt til gruppen af ikke-udsatte børn.

Figur 6 Relativ incidens blandt udsatte børn og ikke-udsatte børn af ubetinget straf, 2022

Figur 6.a Andel børn, hvis forældre har en ubetinget straf

Figur 6.b Relativ incidens af ubetinget straf i 2022

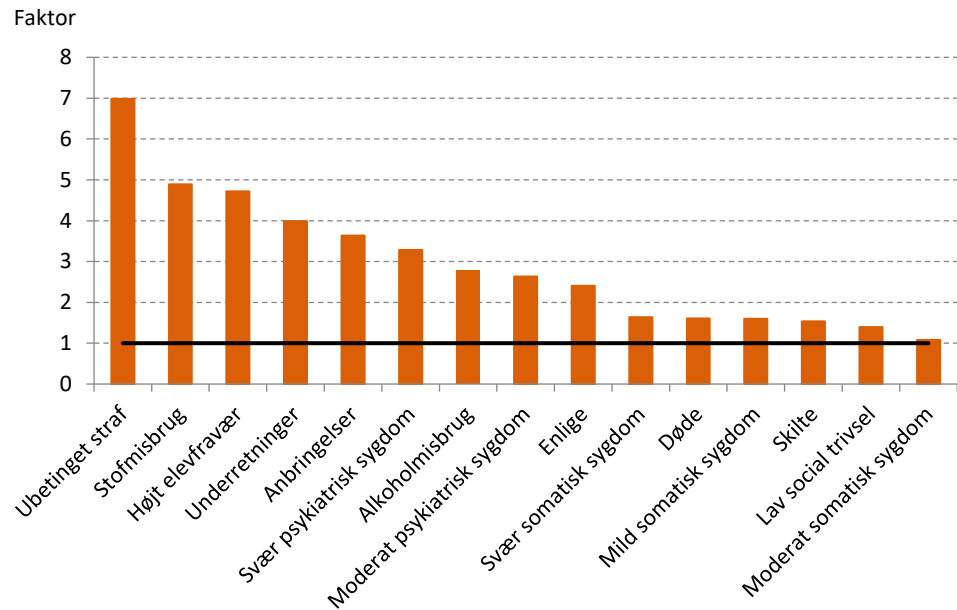
Anm.: Figur 6.a viser andelen af børn i hver gruppe, hvis forældre har været registreret med en ubetinget straf. Figur 6.b viser den relative incidens af denne sociale indikator for gruppen af udsatte børn ift. gruppen af ikke-udsatte børn. Der er en 7 gange højere incidens af ubetinget straf i gruppen af udsatte børn. Data er for 2022.

Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Udsatte børn har høje faktorer på svære indikatorer

Ser vi på faktorerne for de enkelte sociale indikatorer, som indgår i børnefattigdomsbarometeret, fremgår det, at de udsatte børn har særligt høje faktorer for de sociale indikatorer, der forbindes med svære sociale problemer. Fx har de udsatte børn en fem gange højere relativ incidens af forældre med stofmisbrug, tre gange højere incidens af forældre med svær psykisk sygdom og tre gange højere incidens af forældre med alkoholmisbrug, jf. figur 7.

Figur 7 Relativ incidens af sociale indikatorer blandt de udsatte børn, 2022

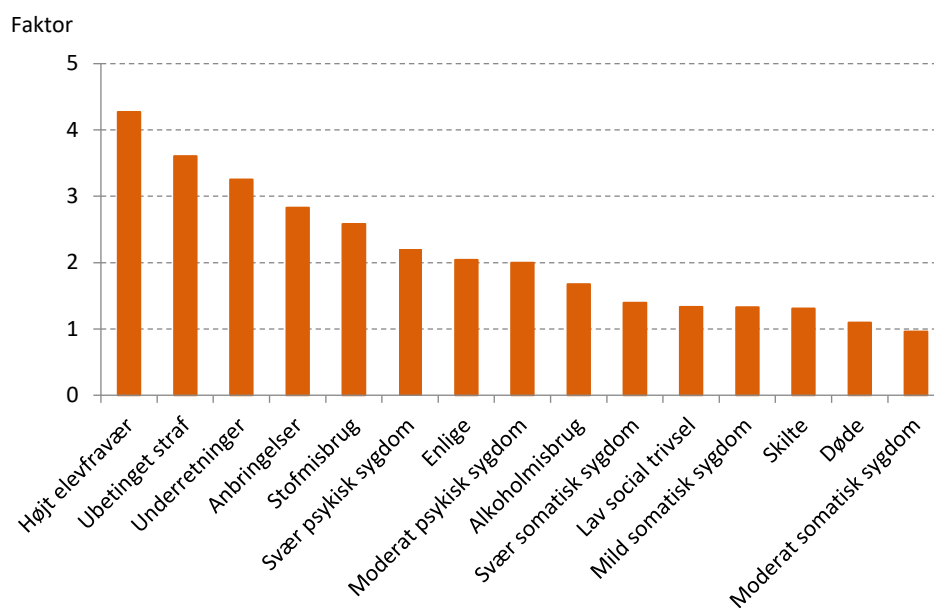
Anm.: En faktor på syv betyder, at forekomsten af en social indikator er syv gange så høj blandt udsatte børn end blandt alle andre børn. Referencegruppen er således gruppen af ikke-udsatte børn i 2022. Forekomsten af de sociale faktorer opgøres over hele barnets levetid. De sociale indikatorer er registreret på børnenes forældre med undtagelse af højt elevfravær, underretninger, anbringelser og lav social trivsel.

Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Fokus på faktorer for børn, der vokser op i fattigdom ...

I dette års opdatering af resultaterne har vi også opgjort disse faktorer alene for de børn, der vokser op i fattigdom, jf. figur 8. Her sammenligner vi altså børn, der vokser op i fattigdom med alle andre børn.

Figur 8 Relativ incidens af de sociale indikatorer blandt børn i fattigdom, 2022

Anm.: En faktor på fire betyder, at forekomsten af en social indikator er fire gange så høj blandt børn i fattigdom end blandt alle andre børn. Forekomsten af de sociale faktorer opgøres over hele barnets levetid. De sociale indikatorer er registreret på børnenes forældre med undtagelse af højt elevfravær, underretninger, anbringelser og lav social trivsel.

Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

... som har en faktor 4 mht. elevfravær og forældre med ubetingede domme ...

Ca. fire gange så mange børn i fattigdom har højt elevfravær i grundskolen eller mindst én forælder med en ubetinget straf sammenlignet med børn, der ikke lever i fattigdom, jf. figur 8. Derudover er der mere end tre gange så mange børn i fattigdom, der er registreret med mindst én underretning. Figuren viser dermed tydeligt, at børn i fattigdom har relativt mange sociale problemer, sammenlignet med børn, der ikke vokser op i fattigdom.

... hele 23 pct. af børn i fattigdom har højt elevfravær

Niveauet af incidensen bag disse faktorer varierer en del på tværs af sociale indikatorer. Fx er 23 pct. af alle børn i fattigdom registreret med højt elevfravær mod ca. 5 pct. af alle andre børn. Mens 5 pct. af børnene i fattigdom har mindst en forælder med en ubetinget dom, mod lidt over 1 pct. blandt alle andre børn. Begge sociale indikatorer har en faktor på fire. Lidt over en tredjedel af alle børn i fattigdom er registreret med mindst én underretning, mens det gælder for lidt over 10 pct. blandt alle andre børn. Incidensen bag alle faktorer fremgår af tabel 2.

Økonomiske afsavn kan have betydning for trivsel, indkomst og uddannelse

Økonomiske afsavn blandt børn kan have stor betydning for børns trivsel, adgang til fællesskaber og for børns livsmuligheder på sigt. Børn, der har levet i fattigdom, opnår både lavere indkomst og færre års uddannelse som voksne sammenlignet med børn, der ikke vokser op i fattigdom.¹⁶

Sociale indikatorer kan have samme betydning

Vi viser dog tydeligt, at børn, der vokser op i fattigdom, også vokser op med en lang række sociale problemer, der strækker sig ud over økonomisk fattigdom, og som også må forventes at påvirke deres trivsel og adgang til fællesskaber. Derudover har vi tidligere vist, at der er en stærk sammenhæng mellem en lang række af sociale indikatorer og børns fremtidige indkomst- og uddannelsesniveau.¹⁷

¹⁶ Se Lesner (2018).

¹⁷ Se Kraka (2022).

Tabel 22 Børnefattigdomsbarometer, 2022

Sociale indikatorer	Børn i fattigdom	Alle andre børn	Faktor
	----- Pct. -----		
Højt elevfravær	23	5	4
Ubetinget straf	5	1	4
Underretninger	34	10	3
Anbringelser	2	1	3
Stofmisbrug	3	1	3
Svær psykisk sygdom	6	3	2
Enlige	55	27	2
Moderat psykisk sygdom	26	13	2
Alkoholmisbrug	3	2	2
Svær somatisk sygdom	3	2	1
Lav social trivsel	21	15	1
Mild somatisk sygdom	16	12	1
Skilte	22	17	1
Døde	1	1	1
Moderat somatisk sygdom	6	6	1

Anm.: En faktor på fire betyder, at forekomsten af en social indikator er fire gange så høj blandt børn i fattigdom end blandt alle andre børn. Forekomsten af de sociale faktorer opgøres over hele barnets levetid. De sociale indikatorer er registreret på børnenes forældre med undtagelse af højt elevfravær, underretninger, anbringelser og lav social trivsel.

Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

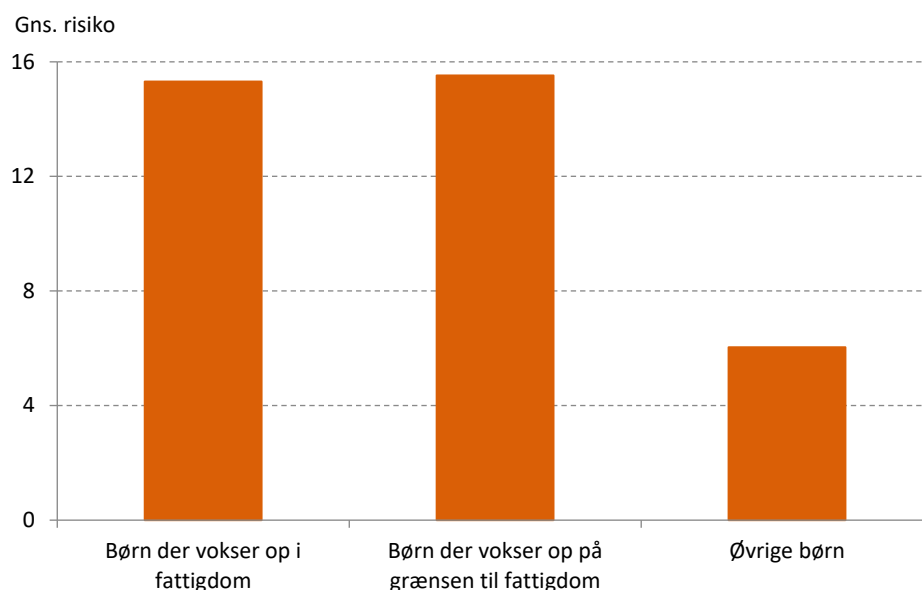
En større andel af grænsebørnene har høj risiko

Til sidst har vi opgjort den gennemsnitlige risiko for at leve i fremtidig fattigdom for tre forskellige grupper af børn: Børn, der lever i fattigdom, børn, der lever på grænsen til fattigdom, og alle andre børn.

... men de har samme gennemsnitlige risiko

De to førstnævnte grupper har stort set samme gennemsnitlige risiko i 2022. Børn, der vokser op i fattigdom, har i gennemsnit en risiko på 15,3 pct. for at ende i fattigdom som voksne, mens børn, der vokser op på grænsen til fattigdom, har en risiko på 15,5 pct. For alle andre børn er risikoen i gennemsnit 6 pct., jf. figur 9.

Figur 9 Børns gennemsnitlige risiko for at leve i fremtidig fattigdom som voksne, opdelt på forældrenes disponible indkomst i 2022

Anm.: Børn, der vokser op i fattigdom, er børn, der vokser op i en familie med en disponibel indkomst, der er mindre end 50 pct. af medianindkomsten i samfundet. Af denne gruppe har 26 pct. af børnene en prædikeret sandsynlighed for selv at ende i fattigdom på 20 pct. eller derover. Børn, der vokser op på grænsen til fattigdom, er børn, hvis familie har en disponibel indkomst svarende til mellem 50 og 60 pct. af medianindkomsten i samfundet. Øvrige børn er børn, hvis forældre har en disponibel indkomst, der er højere end 60 pct. af medianindkomsten i samfundet.

Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Resultatet kan virke overraskende ...

At børn, der vokser op på grænsen til fattigdom i 2022, har den samme risiko for at ende i fattigdom som voksne, som børn, der vokser op i fattigdom, kan virke overraskende. Vi forventede i hvert fald, at børn, der vokser op i fattigdom ville have flere sociale indikatorer, som ville medføre en større gennemsnitlig risiko for fattigdom end børn, der vokser op på grænsen til fattigdom.

... men kan skyldes sammenhæng mellem sociale indikatorer og indkomst

En årsag til, at de to grupper af børn har samme risiko for fremtidig fattigdom, kan være, at der er en sammenhæng mellem de sociale indikatorer og forældrenes indkomst. Er en af barnets forældre fx registreret med svær psykisk sygdom, kan det have en direkte effekt på hvorvidt ydelsen, som forælderen modtager, er højere end fx kontanthjælp eller selvforsørgelses- og hjemrejseydelsen.

... som medfører en lige så høj risiko for grænsebørnene

Det kan medføre, at børn af forældre med psykisk sygdom i nogen grad kan undgå at leve i fattigdom. Dette kan være en årsag til, at vi estimerer en lige så høj risiko for grænsebørnene som for børn, der lever i fattigdom, da fx svær psykisk sygdom blandt børnenes forældre, øger børnenes risiko for at leve i fattigdom som voksne.

Resultaterne fortolkes forsigtigt pga. usikkerhed

Vi fortolker resultaterne forsigtigt, da man også kan forestille sig, at der er underrapportering af sociale indikatorer blandt de svageste borgere i samfundet. Det er uklart, om dette i højere grad finder sted blandt forældre til grænsebørnene end blandt forældre til børn, der lever i fattigdom.

Vi mener, at det er et vigtigt resultat

Vi mener, at det er et opsigtsvækkende resultat, at børn, der vokser op i fattigdom, og børn, der vokser op på grænsen til fattigdom, har samme gennemsnitlige risiko for at leve i fattigdom som voksne.

Vigtigt med fokus på de 51.800 grænsebørn

I dag opgøres børnefattigdom alene ud fra økonomiske forhold i børns familier. Vil man supplere denne opgørelsesmetode med en vurdering af, om børnene kommer til at have en fremtid i fattigdom, kan der altså være god grund til også at rette fokus mod de 51.800 børn, der lever på grænsen til fattigdom i 2022.

Fattige børn udgør én per klasse i grundskolen...

Børn, der vokser op i fattigdom udgør 4,2 pct. af alle børn ml. 0-17 år i 2022. Det svarer til ca. ét ud af hvert 24. barn – eller til ca. én elev per klasse i grundskolen. Børn i fattigdom og børn på grænsen til fattigdom udgør tilsammen ca. to elever per klasse i grundskolen.

Risikoen falder, når indkomsten overstiger 60 pct.

Hvis man fininddeler gruppen af 'øvrige børn' i figur 9, hvis disponible indkomst er over 60 pct. af medianindkomsten i samfundet, står det klart, at risikoen for at leve i fattigdom som voksen først falder, når den disponible indkomst er over 60 pct. af medianen, jf. figur 10. Figuren viser yderligere, at børns risiko falder proportionalt med forældrenes indkomst.

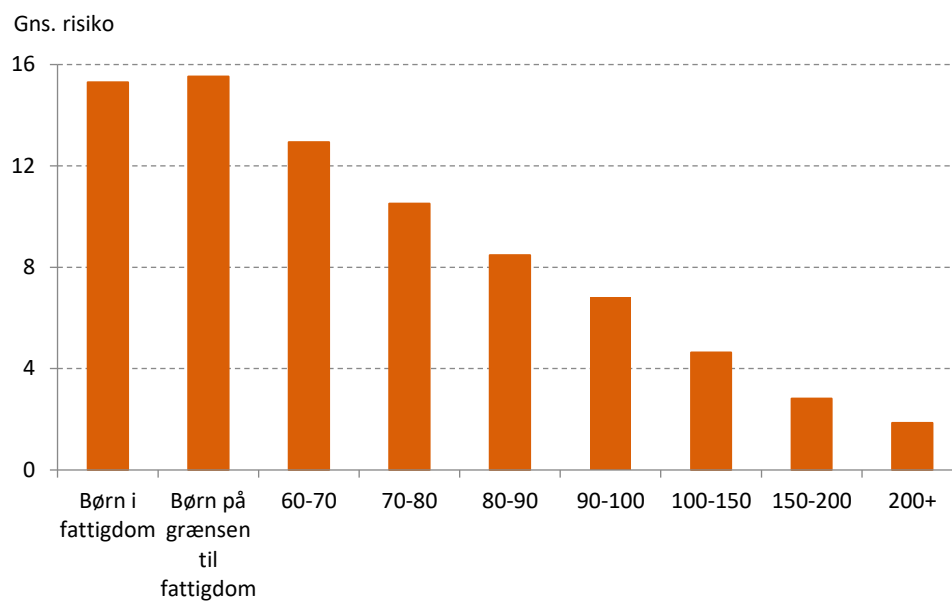
Vi lægger primært vægt på resultaterne i figur 9 Medtager vi alle børn, får vi samme resultat

Inddelingen i figur 10 udelader en stor del af børnene, da vi ligeledes anvender et formuekriterium her.¹⁸ Derfor er resultaterne i figur 9 mere retvisende for det samlede billede.

For at kunne inkludere alle børn i den finere inddeling, har vi ligeledes beregnet resultaterne i figur 10 uden at tage højde for forældrenes formue, hvormed der alene inddeles efter forældrenes disponible indkomst. Dette ændrer ikke resultaterne betydeligt.

¹⁸ Formuekriteriet er baseret på familiens ækvivalerede nettoformue uden pensioner. For at en familie overholder formuekriteriet for et givent indkomstinterval, må formuen ikke overstige den tilsvarende procentdel af medianindkomsten, som intervallet udgør. For at en familie overholder både indkomst- og formuekriteriet for 60-70 pct.-gruppen, skal den disponible indkomst ligge mellem 60-70 pct. af medianindkomsten samtidig med, at formuen ikke overstiger 70 pct. af medianindkomsten.

Figur 10 Børns gennemsnitlige risiko for at leve i fattigdom som voksne, opdelt på forældrenes disponible indkomst i 2022

Anm.: Børn, der vokser op i fattigdom, er børn, der vokser op i en familie, der kort fortalt har en disponible indkomst, der er lavere end 50 pct. af medianindkomsten. Børn, der vokser op på grænsen til fattigdom, er børn, hvis familie har en disponible indkomst, der er mellem 50 og 60 pct. af medianindkomsten. De resterende kategorier er opdelt på, hvorvidt børn vokser op i en familie, der har en disponible indkomst i det givne interval samt overholder formuekriteriet. Formuekriteriet er defineret således, at familiens ækvivalerede nettoformue uden pension skal være under den tilsvarende indkomstgrænse. For at en familie overholder indkomst- og formuekriteriet for et givent interval, skal familien fx have en disponible indkomst mellem 60-70 pct. af medianindkomsten og samtidig have en nettoformue på maksimalt 70 pct. af medianindkomsten. Børn, der vokser op i familier, som har en højere formue end formuekriteriet er ikke inkluderet i figuren.

Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

6. Litteraturliste

Caspersen, S. (2018). *Sørgelig rekord: Der har aldrig været flere fattige børn*. Notat. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd. Tilgængelig på

[\(Microsoft Word - AE_sorgelig-rekord-der-har-aldrig-v\346ret-flere-fattige-born\)](#)

Danmarks Statistik (2018). *Bag om relativ fattigdom*. Notat. Danmarks Statistik. Tilgængelig på

https://www.dst.dk/Site/Dst/SingleFiles/GetArchiveFile.aspx?fi=arbejde-loen-og-indkomst&fo=sdgfattig_metodenotat--pdf&ext=%7B2%7D

Ekspertudvalg om fattigdom (2013). *En dansk fattigdomsgrænse – analyser og forslag til opgørelsesmetoder*. Tilgængelig på

<https://www.ft.dk/samling/20121/almdel/sou/bilag/263/1257640.pdf>

Kraka (2022). *En fremtid i fattigdom – Nye perspektiver på børnefattigdom i Danmark*. Rapport. Tilgængelig på

<https://kraka.dk/sites/default/files/public/rapport.pdf>

Kraka (2023). *En fremtid i fattigdom - Nye perspektiver på børnefattigdom i Danmark 2.0*. Rapport. Tilgængelig på

https://kraka.dk/sites/default/files/public/analyse_kraka_en_fremtid_i_fattigdom_2.0.pdf

Ottosen, M. H. & Andreasen, A. G. m.fl. (2018). *Børn og Unge i Danmark – Velfærd og Trivsel*. Rapport. VIVE. Tilgængelig på

https://pure.vive.dk/ws/files/2240314/B_U_2018_WEB.pdf

7. Bilag

Langt størstedelen af de sociale indikatorer, som vi har udvalgt, indgår i modellen, som vi anvender til at vurdere, hvorvidt børn har en høj risiko for fattigdom som voksne, jf. tabel . De sociale indikatorer, der indgår i modellen, omhandler primært børnenes forældre. Det skyldes, at vi ønsker at definere populationen af udsatte børn ud fra det miljø, som de er opvokset i.

Enkelte indikatorer indgår kun til at beskrive populationen af udsatte børn i børnefattighedsbarometeret. Det gælder fx børnenes fravær og trivsel i grundskolen, som i mindre grad beskriver det miljø, som børnene er vokset op i. Disse indikatorer er i højere grad udtryk for en konsekvens af barnets miljø og har dermed ikke karakter af en mulig årsagsforklaring.

Tabel 3 Oversigt over variable

Navn på social indikator	Register	Forældre/børn	Anvendelse
Alder ved barnets fødsel	BEF	Forældre	Estimering
Oprindelse	BEF	Forældre	Estimering
Alkoholmisbrug	LPR (somatiske og psykiatriske dele)	Forældre	Estimering
Stofmisbrug	LPR (somatiske og psykiatriske dele)	Forældre	Estimering
Død	DOD	Forældre	Estimering
Enlig	BEF	Forældre	Estimering
Skilt	BEF	Forældre	Estimering
Højest fuldførte uddannelse	UDDA	Forældre	Estimering
Moderat psykiatrisk sygdom	LPR (somatiske og psykiatriske dele)	Forældre	Estimering
Svær psykiatrisk sygdom	LPR (somatiske og psykiatriske dele)	Forældre	Estimering
Indkomstpercentil	IND	Barn	Estimering
Formuepercentil	IND	Barn	Estimering
Mild somatisk sygdom	LPR (somatisk del)	Forældre	Estimering
Moderat somatisk sygdom	LPR (somatisk del)	Forældre	Estimering
Svær somatisk sygdom	LPR (somatisk del)	Forældre	Estimering
Tilknytning til arbejdsmarkedet	DREAM	Forældre	Estimering
Ubetingset straf	KRAF	Forældre	Estimering
Lav social trivsel	STIL	Barn	Barometer
Anbringelser	BUA	Barn	Barometer
Højt elevfravær	STIL	Barn	Barometer
Underretninger	BUU	Barn	Barometer

Anm.: Forældre/børn angiver om variabelen er defineret med oplysninger om forældrene eller børnene. Anvendelse henviser til, om variabelen anvendes udelukkende i barometeret, 'barometer', eller om variabelen også anvendes i estimeringen, 'estimering'. For højt elevfravær og lav social trivsel er der kun oplysninger for børn, der har gået i grundskole og har udfyldt spørgeskemaet i grundskolen. For årene 2019-2022 har vi anvendt det nye LPR-register, og anvendt registeret LPR_BES, til at få det "nye" og "gamle" LPR på niveau.

Kilde: Danmarks Statistiks registre og Styrelsen for IT og læring.